

Nummer 28

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in november en december 2004 in Nederlandse dag- en huis-aan-huisbladen.

Kwade Hoek van groot belang voor Strandplevier en Bontbekplevier

Eilanden-Nieuws, 2 november 2004

Het natuurgebied de Kwade Hoek van Vereniging Natuurmonumenten is in Nederland nog steeds van eminent belang voor de Strandplevier. De laatste jaren broedt er geregeld 3 tot 5% van de totale Nederlandse populatie. Het broedseizoen van 2004 was geen uitzondering. Ook voor de bedreigde Bontbekplevier blijft de Kwade Hoek een wezenlijk broedgebied. Nederland telt slechts ongeveer 250 broedparen Strandplevier en ruim 350 paren Bontbekplevier. In 2002 broedden er op de Kwade Hoek respectievelijk 15 en 6 paren. In de jaren daarvoor waren de aantallen

ongeveer gelijk. 2003 gaf incidenteel minder broedparen maar hier valt te denken aan verstoring of predatie. In 2004 was het aantal broedparen weer ongeveer gelijk aan twee jaar daarvoor met respectievelijk 14 en 4 paren.

Hellegat is een paradijs voor Drieteenstrandlopers

Provinciale Zeeuwse Courant, 2 november 2004

Op de Hellegatschor en de even verderop gelegen Kop en Platen van Ossensisse doet de Drieteenstrandloper het uitstekend. Deze vogel is in het winterseizoen zowat een witte steltloper van het formaat van een flinke Huismus en zoekt met drukke bewegingen in soms grote groepen allerlei eetbaars aan de waterlijn. De laatste jaren zijn in de Deltawateren ongeveer 3500 exemplaren van deze soort gesignaleerd. Een belangrijk deel ervan is in dit deel van de Westerschelde te vinden. Vorig jaar zijn er op de Hellegatschor op één dag 2250 Drieteenstrandlopers geteld.

Er zijn al flink wat Pestvogels gezien.

Foto: Wim Smeets.

Er zijn al flink wat Pestvogels gezien

Gooi- en Eemlander, 4 november 2004

In Naarden, Bussum en Hilversum zijn al flink wat Pestvogels gezien. Het gaat om 38 vogels. Het zou de voorbode kunnen zijn van een invasie, waarvan pas sprake is als er meer dan tweeduizend Pestvogels in ons land zijn. Het is dus uitkijken naar deze uitzonderlijke vogel, die een voorliefde heeft voor de bessen van de Gelderse Roos en de Liguster.

Over hetzelfde onderwerp een bericht in Trouw van 13 november en de Gelderlander van 4 december 2004.

Huismus is een bedreigde vogel

Gooi en Eemlander, 4 november 2004

De Huismus is officieel een bedreigde vogelsoort. Vogelbescherming heeft de alom bekende vogel op de nieuwe Rode Lijst voor Bedreigde Vogelsoorten gezet. Minister Veerman van landbouw zal de lijst vandaag ondertekenen. Op de lijst staan 78 vogelsoorten, 22 meer dan op de lijst van 1994. Een vogelsoort wordt op deze lijst geplaatst als hun aantal sinds 1960 ongeveer 40 tot 50 procent is afgenomen. Hoewel er nog tussen de half en een miljoen broedparen zijn in Nederland, is het aantal Huismussen de afgelopen veertig jaar ruim gehalveerd. Over hetzelfde onderwerp een bericht in het

NRC/Handelsblad van dezelfde dag, de Provinciale Zeeuwse Courant, de Staatscourant en het Algemeen Dagblad van 5 november, de Telegraaf van 6 en 13 november, de Volkskrant en het Reformatorisch Dagblad van 9 november, het Nieuwsblad voor Vecht-, Amstel- en Rijnstreek VAR van 11 november en in Trouw van 15 november 2004.

Schöndorf veroordeeld om bijtgrage zwaan

Gooi en Eemlander, 4 november 2004

De Duitse gemeente Schöndorf moet € 600 betalen aan een 48-jarige man die was gebeten door een Knobbelzwaan uit de gemeentevijver. De man verweet de gemeente dat er niet genoeg waarschuwborden stonden. De man liep door de agressieve vogel een bloedende hoofdwond op. Aan de noordkant en de oostkant van de vijver stonden waarschuwbordjes. De man was het water echter vanuit het westen genaderd, waar geen bordje stond.

Is er hier plaats voor broedende Kraanvogels?

de Gelderlander, 13 november 2004

Het gaat goed met de Kraanvogels in Europa. Voor het vierde jaar op rij hebben Kraanvogels in Nederland (Fochteloërveen)

Is er hier plaats voor broedende Kraanvogels?

Foto: Wim Smeets.

gebroed. Van een levensvatbare populatie is echter nog geen sprake. Het is zelfs de vraag of dat er ooit van zal komen. Nederland heeft te weinig veen, rust en ruimte voor de 'Grus grus'.

Door beschermende maatregelen in de broedgebieden – Noorwegen, Zweden, Finland, de Baltische Staten, Noordoost-Duitsland, Polen en West-Rusland – zijn de aantallen Kraanvogels ten opzichte van de jaren zestig verdubbeld. De totale populatie bestaat nu uit minstens tachtigduizend vogels.

Fries vogelasiel vangt zeldzame Haakbek op

Trouw, 16 november 2004

Vogelasiel De Fûgelhelling in het Friese Ureterp heeft een uiterst zeldzame vogel met de naam 'Haakbek' binnengekregen.

Volgens de instelling is het de vierde keer sinds 1800 dat de vogel in Nederland is signaleerd. De vogel was bij het asiel binnengebracht nadat het in Leeuwarden tegen een raam was gevlogen.

Een dag later is de Haakbek aan zijn verwondingen overleden.

Over hetzelfde onderwerp een bericht in de Gelderlander en het Algemeen Dagblad van dezelfde dag, het NRC/Handelsblad en Trouw van 17 en van 18 november, het

Algemeen Dagblad van 18 november en het Noordhollands Dagblad van 26 november 2004.

Spotters in de war door Ross' Meeuw

Utrechts Nieuwsblad, 26 november 2004

Vogelspotters zijn in rep en roer. Een Ross' Meeuw hangt rond in de haven van Scheveningen. En dat kan bijna niet. Want de vogel vliegt normaal gesproken tussen Siberië en Alaska. Maar deze meeuw is de weg kwijt. Dus stormen de vogelliefhebbers van heinde en verre naar Scheveningen, gewapend met enorme telescopen.

Het magnetisch kompas van de duif zit verstopt in zijn neus

NRC/Handelsblad, 27 november 2004

Het cruciale onderdeel van het legendarische navigatievermogen van de duif blijkt zijn magnetisch gevoelige orgaan en waarschijnlijk niet zijn reukorgaan. Jarenlange experimenten met vrijvliegende duiven met magneten op hun kop of met dichtgestopte neusgaten hadden tot nu toe geen uitsluitsel gebracht. Nieuw-Zeelandse onderzoekers hebben nu in laboratoriumexperimenten met vier postduiven het pleit beslecht (*Nature*, 25 november). Uitschakelen van het reukorgaan had nadelige gevolgen voor het

Fries vogelasiel vangt zeldzame Haakbek op.

Foto: Wim Smeets.

magnetisch waarnemen van de duiven. Nu moeten alleen nog de magnetische receptoren in de neus duidelijk worden aangetoond.

Zwaluwswervels

NRC/Handelsblad, 11 december 2004

Experimenteel onderzoek aan een model van de vleugel van een Gierzwaluw laat zien dat de vogelvleugel op een heel andere manier 'lift' genereert dan een ronde vliegtuigvleugel. Het krachtenspel dat op een vogelvleugel werkt, is heel anders dan tot nu toe werd aangenomen. Zelfs als een vogel niet 'klapwiek' maar 'glijdt' is de vogelvleugel in zijn werking niet te vergelijken met de vleugel van een vliegtuig. Toch wordt dat vaak gedaan. Aan vogelvleugels treden verschijnselen op die eerder doen denken aan het onconventioneel vliegen van insecten. In ieder geval geldt dit voor de Gierzwaluw (*Science*, 10 december). Onderzoekers van de Groningse en de Leidse universiteit publiceerden resultaten van experimenteel onderzoek aan vleugels van Gierzwaluwen die waarschijnlijk een nieuwe doorbraak zullen zijn in het begrijpen van het vliegen van vogels. Over hetzelfde onderwerp een bericht in de Volkskrant eveneens van 11 december 2004.

Walhalla voor weidevogels

Provinciale Zeeuwse Courant, 18 december 2004

In de noordelijke punt van de gemeente Hulst is een walhalla voor weidevogels in de maak: de twee natuurcompensatieprojecten Schor Ossenisse en Vogel-Zuid. De nieuwe natuurgebieden zijn niet toegankelijk voor fietsers en wandelaars. Zij mogen er slechts vanaf de zijlijn van genieten. Vanaf gepaste afstand.

De twee projecten zijn een uitvloeisel van de laatste verdieping van de Westerschelde. Als tegenprestatie moeten de natuurwaarden die door de verdieping verloren gingen, elders worden gecompenseerd. In Oost-Zeeuws-Vlaanderen gebeurt dit binnendijks ten zuiden van Hengstdijk (Vogel-Zuid, 16 hectare) en ten noorden van Ossenisse (Schor Ossenisse, 26 hectare).

Huismus weer nummer 1 in tuinen

NRC/Handelsblad, 20 december 2004

De Huismus is de meest waargenomen vogel in de Nationale Tuinvogel Top tien, een

jaarlijkse vogeltelling voor tuinvogels die door de Vogelbescherming en Sovon wordt georganiseerd en in het weekend van 18 en 19 december plaatsvond. Na de melding hiervan op VARA's Vroege Vogels gaven zoveel vogelaars tegelijk hun bevindingen door dat de computer crashte. Nummer één werd de Huismus, gevolgd door de Koolmees, Merel, Pimpelmees, Kauw, Vink, Spreeuw, Turkse Tortel, Ringmus en Houtduif.

Over hetzelfde onderwerp een bericht in De Telegraaf en het Algemeen Dagblad van 20 december en Trouw van 24 december 2004.

Plan Tureluur weer een stap verder

NRC/Handelsblad, 20 december 2004

Bijna tien jaar geleden begonnen de voorbereidingen voor de landinrichting Schouwen-Oost. Het gaat om een gebied van 6.100 hectare – het Groene Hart van Schouwen – met een open landschap, 80% akkerland en in Prunje, één van de laagste delen van Zeeland, ook grasland. Belangrijk onderdeel van de landinrichting is groot-schalige natuurontwikkeling langs de Oosterschelde. Het landinrichtingsproject is beter bekend onder de naam Plan Tureluur. Er zijn tot nu toe drie etappes van de in totaal twaalf afgerond. Over vijf tot zeven jaar hoopt men het plan gerealiseerd te hebben.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@hetnet.nl, www.wimsmeets.nl.